

נרות שבת

על פי תורתו של הרב בן ציון מאיר חי עוזיאל זצ"ל

היום נעסוק בנרות השבת המאירים את שולחן השבת

ילדי משפחת אור מתכוננים לשבת, אמא סיימה להכין את תבשילי השבת הנהדרת, והלכה לנחת. ילדי משפחת אור החליטו שהם רוצים להפתיע את אמם, ולסיים את ההכנות לשבת:

צביקה: טוב, אז אני מצחצח את הנעליים לכולם

רונית: ואני עורכת שולחן. אל תדאגו: אני אסדר הכל, אפילו מפיות מקופלות אכין לכל אחד.

שלומי: אתם חושבים שאני לא יכול לעזור? אני מתנדב לנקות את הבית, לטאטא ולשטוף. איך אני? **אבא:** אתם ממש נהדרים, ילדים מתוקים. אמא כל כך תשמח, אבל גם אני רוצה להתכונן לשבת.

לא השארתם לי כלום.

רונית: אבל'ה, לך יש תפקיד מאד חשוב

אבא: מה, לסדר את שעון השבת? כבר עשיתי את זה...

רונית: יותר מזה, אבא, אתה תסדר את האור בבית.

1. מה דעתכם, ילדים, מה נשאר לאבא לעשות להתכונן לשבת? הרי יש כבר אור בבית?

2. יהא זהיר לעשות נר יפה (שולחן ערוך אורח חיים סימן רס"ג סעיף א).

כמה נרות צריך להדליק לפי זה? _____

לפי ההלכה, בעצם מספיק לעשות נר אחד, ובכל זאת כולם מדליקים לפחות שתי נרות, ואף יותר.

מה המקור לזה?

וַיַּעַשׂ אֱלֹקִים אֶת שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת הַגְּדֹלִים אֶת הַמְּאֹר הַגָּדֹל לְמַמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת הַמְּאֹר הַקָּטָן לְמַמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה וְאֶת הַכּוֹכָבִים. (בראשית א, טז)

3. כאשר נברא העולם, הקב"ה עשה אור אחד גדול/שני מאורות (הקף בעיגול)

4. נרות השבת הם זכר לשני המאורות הגדולים של מעשי בראשית.

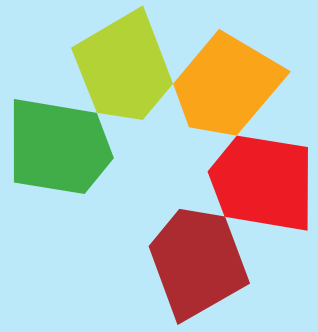
לפי הפסוק, היו בהתחלה שתי אורות גדולים, אבל בעצם כתוב שהיו שני אורות לא באותו גודל.

עיינו היטב בפסוק ומתחו קו:

בהתחלה היו	להאיר ביום
המאור הגדול - השמש	שני מאורות
המאור הקטן - הירח	להאיר בלילה

חז"ל מסבירים, שבהתחלה היו שני מאורות גדולים, ואחר כך הקדוש ברוך הפחית את האור של הירח וקבע שהוא יאיר בלילה. אבל אל תדאגו, תקראו בספר ישעיהו מה יהיה לעתיד לבוא:

וְהָיָה אֹר הַלְּבָנָה כְּאֹר הַחֲמָה וְאֹר הַחֲמָה יְהִי שְׁבַע־תַּיִם כְּאֹר שְׁבַע־תַּיִם הַיָּמִים בְּיוֹם חֲבַשׁ יְהוָה אֶת שֶׁבַר עַמּוֹ וּמַחֲץ מַכְתּוֹ יִרְפָּא (ישעיהו ל, כו)

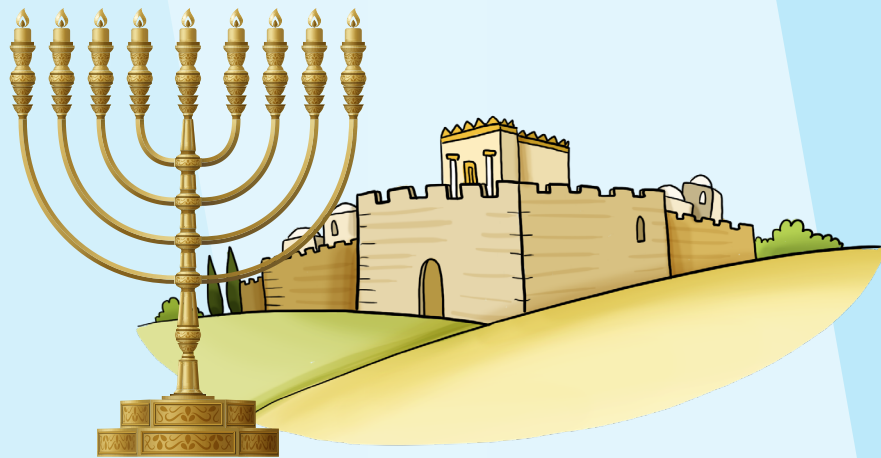
5. בחרו בתשובה הנכונה, מה יהיה לעתיד לבוא:

1. אור השמש יהיה חלש כמו אור הירח
2. אור הירח יהיה יותר מאור השמש
3. אור הירח יהיה כמו אור השמש
4. אור השמש יהיה חזק פי שבע מאור הירח

6. אמרנו שנרות שבת הם כמו שני המאורות, אבל אנחנו לא מדליקים נר אחד חזק ונר אחד חלש כמו השמש והירח. אנחנו מדליקים שתי נרות גדולים (לפחות).

הרב עוזיאל זצ"ל מסביר שנרות שבת "הם הם ששמרו את נצחיות ישראל בכל ימי גלותו הארוכים והקודרים והם שומרים לנצח תקוות הגאולה העתידה שתאיר את חשכת גלותנו ותוציאנו מאפילה לאורה". תוכלו להסביר את הדברים במילים שלכם?

7. יש עוד משהו קדוש במיוחד שדולק על ידי נרות, בבית המקדש. ראו בציור והשלימו, "נרות של שבת שעל השולחן הם כמו _____ שהיתה בבית המקדש" (מכמני עוזיאל)

8. גְּבִיתוֹ שֶׁל רַבִּי חֲנִינְא בֶּן דֹּסָא הֵיְתָה מְנוֹרַת שַׁבָּת וּבָהּ הִדְלִיקוּ נְרוֹת שְׁמֹן. בְּכָל עֶרֶב שַׁבָּת הָיוּ מְמַלְאִים אֶת הַמְּנוֹרָה בְּשֶׁמֶן, מְכַנְיִסִים פְּתִילוֹת דְּקוֹת וּמְדִלְקִים. הַנְּרוֹת הָיוּ דוֹלְקִים בְּמִשְׁקֵי שְׁעוֹת רַבּוֹת וְהֵאִירוּ אֶת בֵּיתוֹ שֶׁל הָרֵב בְּלֵיל הַשַּׁבָּת. פַּעַם אַחַת בְּעֶרֶב שַׁבָּת הִדְלָקָה בְּתוֹ שֶׁל ר' חֲנִינְא בֶּן דֹּסָא אֶת נְרוֹת הַשַּׁבָּת וּבְרָכָה אֶת בְּרַכַּת הַנְּרוֹת. הָרֵב הִתְכַּוְּנָן לְלַכֵּת לְבֵית הַכְּנֶסֶת וּלְהַפְתֵּעַתּוֹ הוּא רָאָה אֶת בְּתוֹ עֲצוּבָה, בְּמִקּוֹם לְהִיּוֹת שְׁמִמָּה לְכָבוֹד הַשַּׁבָּת. שָׁאַל אוֹתָהּ רַבִּי חֲנִינְא: 'מִדּוּעַ אַתָּה עֲצוּבָה? שַׁבָּת הַיּוֹם - צָרִיךְ לְשִׂמְחָה! עֲנֵתָה לוֹ בְּתוֹ: 'אָבָּא! אִיזוֹ שְׁעוֹת עֲשִׂיתִי! הַכְּנֶסֶת אֶת הַנְּרוֹת וּמִהֲרָתִי מְאוֹד כִּי כְּבֹר קָרְבָה הַשַּׁבָּת. עֲכָשׁוּ רְאִיתִי שְׁבִמְקוֹם לְהַכְנִיס שְׁמֹן לְתוֹךְ הַמְּנוֹרָה - הַכְּנֶסֶתִי חֲמִץ! הַנְּרוֹת הִלְלוּ לֹא יִדְלָקוּ וְלֹא יִהְיֶה אוֹר בְּשַׁבָּת! רַבִּי חֲנִינְא נָחַם אֶת בְּתוֹ הָעֲצוּבָה וְאָמַר: 'אֵל תְּדַאֲגִי. מִי שָׁאֵמַר לְשִׁמּוֹן שֶׁיִּדְלַק יֹאמַר לְחֲמִץ לְדַלֵּק. אֶת הַשְּׁמֹן וְגַם אֶת הַחֲמִץ בְּרֹא הָאֵל וְשִׁנְיָהֶם יַעֲשׂוּ רְצוֹנוֹ.'

וְאֵכֵן קָרָה נִס. כְּפִי שָׁאֵמַר ר' חֲנִינְא - הַחֲמִץ עָשָׂה אֶת דְּבַר הָאֵל וְדִלַּק כָּל הַשַּׁבָּת! הִבִּיעוּ דַעַתְכֶם, כִּיצַד רוֹאִים מִהֲסִיפּוֹר שְׁנָרוֹת שַׁבָּת קְדוּשִׁים?
